

DET STRATEGISKA INNOVATIONS-
PROGRAMMET FÖR FLYG

NYHETSREVE – ANDRA KVARTALET 2019

I detta nummer:

- Annual reviews inom Clean Sky
- 75 EU-miljoner till flygforskning
- SARC:s årsmöte
- Nya showcases!
- SVIFFT-workshop inom kollaborativ automation
- Sommarens höjdpunkt: Aerospace Almedalen
- NFFP7 – andra utlysningen
- Anmäl dig till FT2019

Annual reviews inom Clean Sky

Saab och GKN Aerospace har varit värdar för varsin avrapportering av senaste årets aktiviteter (annual review) inom sina respektive Clean Sky-projekt under försommaren.

Clean Sky är EU:s gemensamma flygforskningsprogram och ett av de största forskningsprogrammen i världen kring renare och effektivare flyg.

Saab arbetar inom Clean Sky 2 med utveckling av en **lastrumsdörr samt styrytor för vingstruktur**. Avrapporteringsevenemanget ägde rum under tre dagar i maj inför en granskningskommitté och representanter från bland andra **Airbus, Dassault, Saab, Leonardo och GKN Aerospace**. Saab fick möj-

lighet att visa upp de relevanta delarna av sin verksamhet på ett mycket uppskattat sätt.

GKN:s åtaganden inom Clean Sky 2 omfattar **kritiska strukturdelar och rotorerna till fullskaliga motorprov** med de stora europeiska motorföretagen **MTU, Safran och Rolls-Royce**. Granskarnas preliminära återkoppling blev att man imponerades av de resultat som redovisades, och även av det studiebesök på Produktionstekniskt centrum (PTC) där mycket av arbetet med GKN:s delar utförs.

Kvartalets
citat:

”Detta är ett typexempel på hur EU-forskning ger oss något som helt enkelt inte skulle gå att göra i Sverige.” (Henrik Runnemalm, forskningschef, GKN Aerospace Engine Systems, i samband med annual review av företagets Clean Sky-projekt)

75 EU-miljoner till flygforskning

Chalmers tar plats när EU satsar cirka **75 miljoner på de två flygforskningsprojekten IVANHOE och SUBLIME** inom ramverket

Clean Sky 2. Turbomaskin- och aeroakustikgruppen på Chalmers koordinerar IVANHOE (37 miljoner kronor) och är en nyckelpartner i SUBLIME (38 miljoner kronor).

IVANHOE, som är en akronym på *Installed adVanced Nacelle uHbr Optimization and Evaluation*, fokuserar på **hur motorupphängningar (på vinge) påverkar aerodynamik och utsläpp**. Projektet kommer att resultera i avancerad teknik, simuleringsverktyg och

strömningsmätningar kring motorgondoler (naceller).

SUBLIME, Supporting Understanding of Boundary Layer Ingestion Model Experiment, fokuserar på **motorupphängningskoncept (på flygplanskropp) för en flygplansarkitektur som kan minska bränsleförbrukning och utsläpp markant**. Projektet kommer att dra nytta av erfarenheter från Horizon 2020-projektet CENTRELINER som Chalmersgruppen redan deltar i.

Satsningarna kommer att innebära en **storkunskapsuppbyggnad inom motorplacering och aerooptimering**. Kunskapen är en helt nödvändig komponent i arbetet med att **minska miljöbelastningen från framtida motorer och flygplan**.

Negro Elkh / Shutterstock.com

SARC:s årsmöte

SARC

SARC:s första årsmöte hölls 2-3 maj på Lidingö. Fokus låg på en presentation av SARC:s rådgivande panel och den forskning som panelmedlemmarna utför, liksom på SARC-doktorandernas forskningsprojekt (se postrar på innovair.org/19-q2/sarcpostrar). Dessutom hölls en stor paneldebatt om **hur svensk industri och forskning inom flygsektorn kan vara konkurrenskraftiga i framtiden** och hur vi kan säkerställa en **effektiv och framgångsrik internationisering**.

Vid sidan om själva årsmötet, som i framtiden ska arrangeras regelbundet varje år, pågick bakom kulisserna ett arbete med SARC:s etablering, implementering och granskning. Nu, efter ett år i operationell drift, var det ett bra tillfälle för styrelsen och den rådgivande panelen att titta lite närmare på SARC:s strategiska utformning och de uppnådda målen. Resultatet blev ett stort antal idéer som just nu bearbetas av SARC:s arbetsgrupp. Exempelvis har ett **större samarbetsprojekt inklusive en projektkurs med fokus på miljöeffektivt flygresande i framtiden** startats, liksom planerandet av en seminariereserie i höst som kommer att passa både doktorander och seniorer.

NFFP7 – andra utlysningen

Den **andra utlysningen** inom NFFP7 har varit öppen under våren och **stängde 17 maj**. Trots en väl tilltagen utlysningensbudget på cirka **80 miljoner kronor** blev översökningen betydande. NFFP-projekten leds av industrin (främst GKN och Saab) och utlysningen resulterade i en **stor mängd projektförslag med deltagande från akademi (Chalmers, LiU, KTH, Luleå, Mälardalen med flera)**. Utvärderingen kommer att sortera fram 20–25 projekt som får finansiering och som därmed ska kunna **starta under hösten**. Listan med godkända projekt kommer att publiceras på innovair.org.

Nya showcases!

Ett led i Innovairs arbete som strategiskt innovationsprogram är att **visa upp den innovation som blir resultatet av våra ansträngningar**.

Därför skapar vi löpande enbladiga PDF-filer med **goda exempel från Innovairs verklighet**. Det gäller produkter/tjänster/

system, processer/metoder, aktörer/organisationer/infrastruktur, styrmedel/finansiering och vetenskap.

Nu finns **totalt tolv blad tillgängliga på innovair.org/showcase**, varav sex nya. Kika in och få en **konkret inblick i vad vårt innovationsprogram producerar!**

Anmäl dig till FT2019

Kongressen FT2019 – Aerospace Technology Congress 2019 – äger rum **8–9 oktober 2019 på Stockholm Waterfront Congress Center**. Temat är **“sustainable aerospace innovation in a globalised world”**. Arrangörer är Flyg- och rymdtekniska Föreningen (FTF) och Innovair. Det preliminära programmet är nu klart och innehåller **13 intressanta plenarföredrag** samt många **tekniska presentationer i 13 parallella sessioner**. Programmet finns inom kort att läsa på ft2019.se. Där kan du också **registrera dig** som deltagare. Välkommen!

Frågor på innehållet? Maila info@innovair.org eller titta in på www.innovair.org för mer information.

© 2018 Innovair

SVIFFT-workshop inom kollaborativ automation

Aerospace Cluster Sweden, RISE och Compras Labs samverkar i projektet **SVIFFT – Sveriges Framtida Flyg- och Rymdindustri**. Inom projektet har bland annat en **testmiljö för automatisering**, som riktar sig till små och medelstora företag verksamma inom komposittillverkning, byggts upp på Compras Labs i Linköping. Automatiseringsmiljön är tänkt att vara en **plattform för företag som vill lära sig mer om automatisering** och även fungera som en praktisk **“verkstad”** för utveckling och industriell implementering av tillverkningsteknik.

Tillsammans bjuder aktörerna nu in till en **workshop med fokus på kollaborativa**

applikationer, där man visar upp labbet, demonstrerar sina utrustningar och pratar om automation och dess fördelar, begränsningar och möjligheter.

Workshoppen äger rum **25 september**.

Det går inte att anmäla sig riktigt än, men Martin Schöllin på RISE svarar på frågor: martin.schollin@ri.se.

Sommarens höjdpunkt: Aerospace Almedalen

Aerospace Almedalen är **arenan för flyg och rymd under Almedalsveckan**. Årets event går i grönt med flera seminarier som adresserar **klimat, miljö och hållbarhet**. På agendan står också diskussioner om **flyg- och rymdbranschens långsiktiga förutsättningar** och hur Sverige bygger ett **starkt luftförsvar**, i dag och i framtiden. Aerospace Almedalen är ett samarbete mellan Swedavia Airports, Saab, Svenskt Flyg, GKN Aerospace, LfV, Svenska regionala flygplatser, Swedish Aerospace Industries och Aerospace Cluster Sweden. Läs mer på aerospacealmedalen.se.

Sergiy Kuzmin/Shutterstock.com

Innovair är det svenska strategiska innovationsprogrammet för flyg. I den här nyhetsbrevsformen presenterar vi de mest aktuella och tongivande händelserna inom svensk flygteknisk innovation. Prenumerera här.